

Panorama knih

Pedagogická praxe v pregraduální přípravě učitelů*

Sborník s názvem Pedagogická praxe v pregraduální přípravě učitelů je hmatatelným výstupem stejnojmenné mezinárodní konference, která proběhla v únoru 2004 na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Konference byla uspořádána v rámci řešení projektu „Intervence do procesu rozvíjení pedagogických dovedností studentů učitelství v průběhu jejich praxe na fakultní škole“ (GAČR 406/03/1349). Navazuje na konferenci z roku 2002 o úloze cvičného učitele při profesionální přípravě budoucích učitelů. Cílem konference bylo přispět k objasnění významu, funkce a zejména možnosti pedagogické praxe v učitelském studiu. Ve sborníku nacházíme přirozeně rozdílné příspěvky.

Velká skupina autorů se věnuje popisu fungujících systémů pedagogických praxí v pregraduální fázi utváření učitelské osobnosti. Dá se říci, že se současnými modely praxí je spokojeno jen minimum autorů, a to zejména zahraničních. Jedná se převážně o příspěvky ze Slovenska a Rakouska. Autoři z brněnské Pedagogické fakulty referují ve sborníku o projektu probíhajícím na jejich pracovišti, který by měl pomoci řešit současné problémy.

Další skupina příspěvků se zabývá efektivitou studentských praxí a činiteli, které ovlivňují formování učitelské osobnosti studenta. Z textů vyplývá, že některé univerzity mají systém vlastních fakultních cvičných škol a množství externích spolupracovníků, kteří plní funkci cvičných učitelů a snaží se předávat studentům své praktické zkušenosti. Nároky na cvičného učitele jsou, podle příspěvků věnujících se tomuto fenoménu, zatím příliš vysoké ve srovnání s tím, co těmto odborníkům z praxe mohou fakulty nabídnout. Volá se po legislativním zakotvení pozice cvičného učitele a po možnosti lepšího finančního ohodnocení jejich práce.

Mezi celkovým počtem šestadvacetí příspěvků sborníku se objevují i ojedinělé návrhy na zlepšení systému praxí, zvýšení efektivity tohoto procesu a aplikaci metod, které mají působit jako zdroj informací pro studenta o průběhu jeho praktických výstupů. Jedná se o návrhy systémů praxí v průběhu studia i o využití např. videa nebo portfolia z praxe pro následné hodnocení studentova snažení.

Sborník uzavírájí tři prezentace výzkumných projektů realizovaných v uplynulých letech, které se zabývají studentskými praxemi. Zkoumány byly potřeby studentů v oblasti praktické přípravy, činitelé působící na studenty učitelství v průběhu pregraduální i postgraduální praxe a spokojenosť žáků s výkony praktikujících studentů. Všechny tyto výzkumné projekty mají posloužit jako podklady pro případné změny v systémech praxí na univerzitách v ČR.

Sborník se věnuje tématu, které je v dnešní době často diskutováno. Všichni se shodují, že pedagogická praxe je nutnou součástí studia učitelství. Řada autorů příspěvků prezentuje i představu o obsahu nového systému praxí. Bohužel většina autorů pouze popisuje, respektive kritizuje současný stav, empiricky založené texty však ve sborníku nepřevažují. Sborník předkládá množství materiálu k zamyšlení. Doufejme, že se v některých dalších podobně založených publikacích dočteme o příznivých výsledcích nových koncepcí pregraduální přípravy učitelů.

K. KORCOVÁ

* Brno, MU 2004, 194 stran.

Stanislav Kadečka: Zákon o místních poplatcích a předpisy související*

Je nepsaným publicistickým pravidlem, že článek bývá uvozen nějakou anekdotou vztahující se k následujícímu textu. Najít laskavý žert k problematice místních poplatků není jednoduché, protože však nechci o tuto „řešničku na dortu“ ochudit ani čte-